

Свой Выбар

ЗЛАДЖАНЫ ЭКІПАЖ

МАЛАДАЯ ПАРА — ПРА РАБОТУ І ЖЫЦЦЁ Ў ВЁСЦЫ

«У гарадскіх — ралі, а ў нас — гонкі на камбайнах», — жартуюць Кацярына СТРАЛКОВІЧ і Максім ПАПЛАЎСКИ, калі раскажваюць пра сваю работу. Яны працуюць у гаспадарцы «Вішнявецкі-Агра» Стаўбцоўскага раёна. Ён механізатар, яна сакратар. Любяць вясковае жыццё і не гатовыя мяняць яго на сталічнае. Пра тое, ці можна на вёсцы нармальна зарабіць і як на спартакіядзе сустрэць каханне, пара расказала «Чырвонцы. Чырвонай змене».

Максім прыйшоў у сельскую гаспадарку 14 гадоў таму. Яго бацька працаваў кіроўцам у калгасе, таму хлопец ужо з дзяцінства катаўся на трактарах. Скончыў абласны аграрна-тэхнічны прафесійны ліцэй у Дзяржынску і ўладкаваўся ў роднай вёсцы Аталезь. А год таму перавёўся ў Вішнявец.

— Зімой працую як механізатар і кіроўца. Нядаўна, напрыклад, на пагрузчыку кармы на ферме развозіў. А прыходзіць вясна — сяджу на трактар. Мне тут цікава, — кажа Максім.

— Ведаецца, ён фанацее ад тэхнікі, — далучаецца да размовы Кацярына. — Прыходзіць уборачная кампанія, ён пачынае па інтэрнэце шукаць, глядзіць камбайны сучасныя, якія за мяжой бываюць. Быццам на рабоце не хапае яму. (Усміхаецца.)

Дзяўчына ў гаспадарцы працуе восем гадоў. Сама яна родам з Вішняўца.

Гэтым летам Кацярына змяніла кабінет сакратара на кабінет камбайна — працавала ў пары з Максімам. «Сама ў шоку», — смяецца яна.

— Ніколі дагэтуль дзяўчат у памочніках не было, — прызнаецца хлопец. — Калі

прыйшоў сюды працаваць, мала каго ведаў. Вось і прапанаваў Каці. Сказаў: «Там добра заплацяць. Я ж столькі гадоў на камбайне, усё ведаю, навучу».

— Дырэктар пагадзіўся. А я, што, адмаўляцца буду? Але, напэўна, гэта ўсё ж такі не жаночая справа. Ранкам я чысціла камбайн: працірала шкло, падмятала. І трэба было, каб на працягу ўсяго дня парадак у кабінце заставаўся — Максім вельмі ахайны. А пасля рапсу тэхніка ж моцна забруджваецца, чорнае ўсё... Дапамагала таксама разгружаць камбайн: там нескладана — трэба толькі націснуць на кнопачку.

«Слова за слова, раскажваю яму, як пазнаёмілася тры гады таму з хлопцам. А Максім мне: гэта ж я быў».

— Добра, што ў нас кандыдаты былі. У папярэдняй гаспадарцы без яго ездзіў — вельмі спякотна: калі на вуліцы плюс 30, то ў кабінце ўсё 50. Я за жніво на пяць кілаграмаў худнеў. А тут сядзіш з камфортам, як у машыне.

Максім напарніцу хваліць: усю ўборачную дзень у дзень прабывала. Праўда, бядуе, што праз засуху ўсяго тысячу тон нажалі. Былі б іншыя ўмовы надвор'я, маглі б і дзве ўзяць. Іх экіпаж, дарэчы, быў узнагароджаны як адзін з найлепшых на конкурсе «Маладая Міншчына — за ўраджай», які арганізуюць абласны БРСМ і прафсаюз пры падтрымцы аблвыканкама.

— У нас канкурэнцыя паміж гаспадаркамі жорсткая, — прызнаецца Кацярына. — Пра лічбы ўборачнай кожны тыдзень у раённай газеце паведамляюць. А вынікі па гаспадарцы штодзень вывешваюць у гаражы.

...А пазнаёмілася пара каля дзесяці гадоў таму — на зімніх спаборніцтвах. Але раз'ехаліся тады, так і не абмяняўшыся нумарамі. А праз тры гады зноў сустрэліся на турбазе.

— Я яго не пазнала, — успамінае Кацярына. — Іншая каманда выступала, а мы чакалі на траве. І неяк

побач селі, спіна да спіны. Слова за слова, раскажваю яму, як пазнаёмілася тры гады таму з хлопцам. А Максім мне: гэта ж я быў. Пасля і пачалі сустрэцца. Ведаецца, зачэпіў тым, што высокі, падцягнуў. Плюс адзенне ў яго было ярка-зялёнае, складана не заўважыць.

— А я шчэ пасля першай сустрэчы хацеў прыехаць да яе ў вёску, але ўсё адцягваў.

— Ты не мог тры гады з Аталезя прыехаць? — здзіўляецца дзяўчына.

— Ну, далекавата. 30 кіламетраў, — вінавата пасміхаецца Максім.

Спаборніцтвы, дарэчы, нікуды не зніклі. Праз пару дзён пара едзе на спартакіяду сярод гаспадарак раёна.

— Мы ў настольны тэніс гуляем, — удакладняе Кацярына. — Максім летась, праўда, крыху не дацягнуў, а я стала найлепшай. Але цяпер будзем браць першыя месцы.

Ці можна на вёсцы нармальна зарабіць? Максім у гэтым упэўнены. Зімой,

ехаць, я не пагадзілася б. Хоць жыла неяк у Мінску. У вёсцы — прырода, свой дом. Я люблю кветкаводства: вырошчваю ў палісадніку ружы, ліліі.

Дзяўчыну вясковае жыццё задавальняе. Адзіны мінус — няма забаў. Ні басейна, ні кіно (хоць апошняе было некалі). Таму многія ідуць з работы дадому і сядзяць у інтэрнэце: сумна.

— Раней дыскатэкі кожную суботу праводзілі. Разумею, іх закрылі, бо моладзь перастала хадзіць. А перастала, бо дыджэя няма. Да нас неяк са Стаўбцоў прыезджалі праводзіць дыскатэку — з дымам, святлом — вось гэта было цікава, — дзеліцца дзяўчына. — На шчасце, у нас ёсць машына. Калі Максім за рулём, калі я. На Новы год у Нясвіж паехалі, там боўлінг працуе. У кіно таксама туды ж выбіраемся.

— А на шопінг куды?

— Апошні раз ездзілі ў Баранавічы на рынак. А так звычайна на «Ждановічы» ў Мінск.

Ёсць у пары сумеснае хобі — рыбалка. Ходзяць на платнае возера ў суседнюю вёску або на Нёман: на рацэ Максім шчупакоў ловіць.

— Не так страшна ў вёсках, як здаецца, — жартуе Кацярына.

Дый перспектыва абзавесціся сваім домам ёсць. Гаспадарка якраз некалькі новых будаваць збіралася...

**Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота Ганны ЗАНКВІЧ.
Стаўбцоўскі раён.**

«Магу пераблытаць людзей, а дэльфінаў — ніколі!»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «43».)
— Як жывёлы трапляюць да вас?

— Прыходзіць кіраўніцтва і кажа: «Вось табе звер, рабі з яго «зорку»!» (Смяецца.) На самай справе яны паступаюць не ў дэльфінарыі, бо тут няма сэнсу трымаць непадрыхтаваных жывёл, а напачатку — на тры падрыхтоўчыя базы ў краіне. Існуюць спецыяльныя школы, дзе дэльфіны праходзяць так званы курс маладога байца, сацыялізацыю, а потым ужо напалову падрыхтаваных жывёл адпраўляюць па шматлікіх дзеючых дэльфінарыях.

— Дрэсіроўка — творчы працэс...

— Графік у нас абсалютна ненармаваны, дакладнага раскладу няма. Мая работа, як вы і сказалі, — гэта творчы працэс. Для таго каб дасягнуць сапраўды добрых вынікаў, трэба, каб настрой

быў добры і ў трэнера, і ў падапечных. Калі я прыйду ў дэльфінарыі з вачыма, якія гараць, і неверагодным жаданнем працаваць, а жывёла ў гэты дзень не настроена на тое ж самае, то біцца бессэнсоўна. А вось

калі я бачу, што ў яе добры і творчы настрой, то магу прапанаваць вывучыць новыя трукі. Прымушаць іх не трэба. У дэльфінаў дакладнае разуменне: двухногія — гэта вясёлыя, яны даюць магчымасць пацешыцца.

І не трэба разбураць гэта іх уяўленне пра нас.

— Раскажыце крыху пра вашых падапечных. Ці раўняюць яны вас адзін да аднаго?

— Дэльфіны да марскіх ластаногіх ставяцца спакойна, асаблівай рэўнасці не заўважаю, а вось паміж сабой яны, цалкам магчыма, могуць думаць: «Гэта мой двухногі». (Смяецца.) У нас жыве тры дэльфіны: Геркулес, Х'юга, Віта. Геркулес — альфа-самец, лідар, яшчэ ён вельмі адказны, усё робіць «ад» і «да». Калі ў яго настрой працаваць, а двое іншых не хочучы, то Гера ўсё роўна настойвае на сваім. Х'юга ў нас самы малодшы, жвавы і цікаўны. А яшчэ ён любіць вучыцца нечаму новаму. Віта адзіная дзяўчынка. З дзяўчаткамі-дэльфінамі звычайна крыху больш складана. Яны стварэнні легкадумныя і капрызныя, любяць увагу, лёгка і хутка крыўдзяцца.

— Усе трукі — гэта заслуга трэнера?

— Ёсць базавыя нумары, абавязковыя ў праграме. Нейкія больш складаныя дзеянні з'яўляюцца самі сабой. Ёсць тры прыёмы: першы — гэта калі трэнера «стукнула» ў галаву, другі — глядзіць нумары з дэльфінарыі з іншых краін і спрабуем паўтарыць, а трэці варыянт — самая лянівая метадыка. Гэта калі жывёлы выдумляюць нумары, а ты стаіш і хваліш іх. (Смяецца.)

— Што самае складанае ў рабоце?

— Калі цябе не слухаюць. Калі трэба растлумачыць, што ты не галоўны,

а кампаньён. У такіх моманты трэба сабрацца, узяць сябе ў рукі і знайсці кампраміс.

— Ці адбіваецца ваш занятак на будзённым жыцці?

— Пакуль я нечаму вучу жывёл, яны таксама вучаць мяне. Я веру, што за гэтыя гады вельмі моцна змяніўся. А што датычыцца сям'і, то мяне падтрымліваюць у маёй справе. Дарэчы, жонка — трэнер марскіх млекакормячых, таму мы адно аднаго выдатна разумеем.

**Ангеліна НОВІКАВА,
студэнтка II курса
Беларускага дзяржаўнага
універсітэта культуры
і мастацтваў.**